

Begroting 2024

Bedrijfsvoering

Provincie Gelderland

Definitief
woensdag 8 november 2023

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

 provincie
Gelderland

Bedrijfsvoering

De provinciale organisatie staat voor een aantal belangrijke uitdagingen. De maatschappelijke opgaven en ambities zoals opgenomen in het Coalitieakkoord Gelderland Gewoon doen, maar ook het nieuwe coalitieakkoord van het Rijk zullen vragen om een organisatie die krachtig is in realiseren. Door in te zetten op het versterken van onze realisatiekracht, zodat we met het nieuwe coalitieakkoord voortvarend van start zijn gegaan. Dit raakt alle onderdelen die nodig zijn in het rond krijgen van de beleidscyclus: het werken met beleidsprogramma's, monitoring, datagedreven werken, vormen van participatie, integraal programmeren, het ruimtelijk perspectief, het werken in multidisciplinaire teams en het waar zinvol toepassen van een uitvoeringsanalyse om de stap naar uitvoering te versterken. Deze stappen zijn ook van belang bij de implementatie van de Omgevingswet. We zijn er als organisatie op gericht om met inzet van deze instrumenten onze realisatiekracht te vergroten en daarmee goed aan te sluiten bij het coalitieakkoord waarin participatie, leefbaarheid en integraliteit met oog voor de regio's als belangrijke thema's naar voren komen: Gewoon doen. Naast sturing op de belangrijke thema's is het samenwerken in Regioteams daarbij van belang om de opgaven in samenhang, gebiedsgericht en samen met partners te programmeren.

Organisatieontwikkelingen

Mens en middelen

Begrotingsonderdeel Mens en middelen stelt de provinciale ambtelijke organisatie in staat de doelen van het Coalitieakkoord Gelderland Gewoon doen te realiseren en onze wettelijke taken uit te voeren. Mens en middelen bevat het totaal benodigde personele en materiële budget voor de uitvoering van het werk dat we te doen hebben en bestaat zowel uit autonome middelen als uit heteronome middelen (bijdragen van derden zoals het Rijk en Europa).

In de Perspectiefnota 2023 is het budget voor het autonome deel van Mens en middelen door uw Staten voor de periode 2023-2026 vastgesteld. Voor deze periode is het budget € 25 miljoen lager dan het niveau van Mens en middelen in 2022.

Binnen de systematiek van Mens en middelen zijn voor de Begroting 2023 en 2024 keuzes gemaakt in het werk en de manier waarop dat uitgevoerd wordt om de krimp in het autonome deel op te kunnen vangen. Er is een project gestart om de krimp goed op te kunnen vangen. Bij de verdere uitwerking hiervan zullen de effecten van het heteronome deel (met name van Rijk en Europa) en de nadere uitwerking van het coalitieakkoord een grote rol gaan spelen. Dan zal ook duidelijk worden of het huidige niveau van het budget voor Mens en middelen voor de periode 2023-2026 realistisch en passend is bij deze keuzes.

Regioteams

De uitwerking van het coalitieakkoord vraagt om meer integraliteit met oog voor de leefbaarheid in de verschillende regio's. Dat vraagt om een provinciale overheid die in staat is om de grote opgaven in samenhang in gebieden te programmeren en een proces te organiseren waarbij integrale afwegingen met partners en betrokkenen tot stand komen. Daarom zijn we gestart met regioteams. Mede om de regioteams goed te laten aansluiten bij de werkwijze van Gedeputeerde Staten, is de werking hiervan geëvalueerd en zullen de uitkomsten ervan in 2024 worden gebruikt om dit verder te professionaliseren.

Integriteit

Wanneer je werkt bij, voor of met de provincie wordt integer handelen en gedrag verwacht. Zowel zakelijk als sociaal. In 2024 pakken we door op de ingezette versterking en uitvoering van ons integriteitsbeleid. Uitgangspunt is dat elke medewerker de module "integriteit en weerbaarheid" heeft gevolgd. Immers, integriteit is een grondhouding, een kwestie van mentaliteit, iets waar je aan kunt werken en waar je in kunt groeien.

Sociale veiligheid

Als een medewerker van de provincie te maken krijgt met ongewenste omgangsvormen, heeft dit (veel) impact op het welzijn van de medewerker. Er geldt als werkgever een zorgplicht (gebaseerd op de Arbowet) om te zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor medewerkers. De provincie als werkgever vult deze zorgplicht onder meer in door het beschikbaar stellen van zorg, door onze zorgprofessionals (bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werk, externe en interne vertrouwenspersoon, bedrijfspsycholoog en traumaopvang) en het beschikbaar stellen van trainingen en het

instellen van procedures en beleid.

- Door middel van **werkbelevingsonderzoeken** krijgen wij inzicht of medewerkers ongewenst gedrag ervaren. Dit doen we eens in de drie tot vier jaar, door een breed onderzoek en halfjaarlijks door een “vinger aan de pols”-onderzoek.
- De twee meest recente onderzoeken (eind 2022 en midden 2023), lieten binnen een aantal teams een zorgelijk beeld zien met betrekking tot sociale veiligheid en/of werkdruk.
- Jaarlijks wordt door de zorgprofessionals een **jaarverslag** opgesteld, waar onder andere een overzicht en analyse is opgenomen van de meldingen van ongewenst gedrag.
- Naar aanleiding van de uitkomsten van de werkbelevingsonderzoeken en bevindingen van de zorgprofessionals, vindt een **verdiepend onderzoek** (verdiepende RI&E) plaats naar werkdruk en ongewenste omgangsvormen, door Arbo Unie.

In de door ons toegezegde Statenbrief zullen wij uw Staten nader informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

Diversiteit en Inclusiviteit

We worden nog diverser en inclusiever als provincie Gelderland. Niet alleen omdat het moet vanuit de CAO, het coalitieakkoord, de krapte op de arbeidsmarkt of de banenafspraken, ook omdat we het willen. Want een inclusieve organisatie, waarin de aanwezige talenten worden gezien en benut, zorgt voor een betere kwaliteit van het werk. Doordat vanuit verschillende perspectieven gekeken wordt zijn de oplossingen beter. Als overheid hebben we een voorbeeldfunctie op diversiteit en inclusiviteit die we graag waarmaken. Ook in 2024 geven we invulling aan ons beleid, door kwantitatief en kwalitatief te voldoen aan de banenafspraken; het plaatsen van mensen met een arbeidsbeperking. We werken aan een aantrekkelijk organisatieklimaat waar het prettig werken is voor iedereen.

We delen kennis met belanghebbenden over hoe je een diverse en inclusieve werkgever wordt; dat begint bij de werving, maar blijft gedurende het gehele dienstverband een speerpunt. Medewerkers moeten zich gezien, gehoord en veilig voelen.

Digitalisering is van strategisch belang én van ons allemaal!

Iedereen heeft te maken met digitalisering en het raakt alle aspecten van de provinciale taken die we met de samenleving oppakken. Dit zien we terug in de landelijke, Europese, interprovinciale digitaliseringsagenda's, vergezeld van 'informatie' wetgeving van het Rijk en Europa. Om de positie als middenbestuur te benutten in deze wereld van kennis, informatie en data gaat er in 2024 een tandje bij op het versterken van de Gelderse informatiepositie.

Juist de besturing van digitalisering krijgt aandacht. In 2023 plaatsten we een team in het hart van de organisatie om zo de portefeuille digitalisering te versterken. Dit team regisseert komend jaar de veranderingen die nodig zijn om onze digitaliseringsstrategie te realiseren.

Digitaal volwassen organisatie

Het werken aan digitale volwassenheid van mens en organisatie blijft in 2024 een kerndoel. 70% van de digitale transformatie bestaat immers uit sociale innovatie. De ontwikkeling van bijvoorbeeld generatieve Artificial Intelligence (automatisch genereren van audio, video en tekst, zoals ChatGPT) illustreert dit. Generatieve AI gaat het werk van kenniswerkers ingrijpend veranderen. Naast kaders en richtlijnen zijn kennis en vaardigheden op persoonlijk niveau nodig om AI verantwoord in te zetten. Digitaal leiderschap is meer dan eerder nodig om koers te houden in de veranderingen die op ons afkomen, zo bleek uit de Digi Dialoog sessies met het provinciale managementteam. Bijvoorbeeld bij het zoeken van de juiste balans tussen toegankelijkheid van de informatie en de beveiliging ervan of tussen experimenteren en controleren. We verhogen de kennis op het gebied van digitale ethiek.

Wetgeving

In navolging van verschillende Europese en nationale wetten gaan we de provinciale digitale dienstverlening verder vormgeven. De Single Digital Gateway (SDG), de Wet digitale overheid (Wdo) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) hebben allemaal betrekking op de wijze waarop wij als overheid onze diensten digitaal verlenen. Hierbij zoeken we actief de interprovinciale samenwerking.

Van document naar data

Het provinciale documentaire informatiesysteem voldoet niet mee aan de eisen. In 2024 wordt begonnen met deze ingrijpende aanpassing in de informatiehuishouding. Uitgangspunt hierbij is dat data een prominente plek krijgt.

Een goed beeld van Gelderland

We constateren een toename van vragen over onze prestaties en over de feitelijke toestand in Gelderland. Dit wordt bijvoorbeeld duidelijk in verschillende monitors die nodig zijn (zoals de begroting, de ruimtelijke puzzel, regiomonitors en brede welvaart). In 2024 investeren wij, samen met partners, aan duurzame data- en informatiehuishouding. In 2023 startten de provincie met een aantal gemeenten Datakrachtig Gelderland.

Privacy

In 2024 zal de groei naar een hoger volwassenheidsniveau en bewustwording op het gebied van privacy, of beter gezegd de veilige verwerking van persoonsgegevens, worden voortgezet. Doel is om een volwassenheidsniveau level 3 te bereiken. Dit houdt in dat organisatie breed volgens gedefinieerde, vastgelegde en geborgde processtandaarden wordt gewerkt. Met dit beoogde resultaat wordt dan voldaan aan de minimumeisen, waaronder de documentatieplicht, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Informatiebeveiliging

In 2023 hebben wij met goed gevolg de certificering op de internationale standaard voor informatiebeveiliging (ISO 27001) afgerond. In 2024 zullen we dus ook te maken krijgen met een her-audit. Samen met onze leveranciers zullen wij wederom aan moeten tonen dat wij in control zijn en blijven.

Een belangrijk speerpunt in 2024 zal zijn om medewerkers te voorzien van de juiste kennis die hen helpt in het identificeren en juist handelen bij diverse vormen van digitale dreigingen. Dit zal met name vorm krijgen in een nieuw opleidingsprogramma gericht op digitale weerbaarheid.

Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

Rechtmatigheid

Over 2024 zullen wij ons verantwoorden over de rechtmatigheid van de lasten, baten en balansmutaties in de jaarrekening 2024. Wij hanteren daarbij de toleranties die zijn opgenomen in de Controleverordening 2023, te weten een goedkeuringstolerantie van 1% en een rapporteringstolerantie van € 600.000. De financiële regelgeving die in dit kader relevant is, leggen wij u in de Najaarsnota 2024 voor. Onze rechtmatigheidsverantwoording wordt door de accountant op getrouwheid gecontroleerd.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Jaarlijks doen we onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid. Dit is vastgelegd in artikel 217a van de Provinciewet en in de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Gelderland.

De kamerbrief Water en Bodem sturend vormt een duidelijk signaal dat deze onderwerpen in de komende periode sturende onderwerpen / items zullen zijn. Wellicht steken zij stikstof & ammoniak naar de kroon. Water en Bodem Sturend gaat over een breed scala aan principes en keuzes op het gebied van onder andere waterveiligheid, overstromingsrisico's, klimaatadaptief bouwen, waterkwaliteit, bodemkwaliteit en -afdekking. Water en Bodem sturend is een structureel andere wijze van voorbereiden en uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien de gevraagde omslag in ruimtelijke planvorming in Nederland zal dat ook op lange termijn verankerd moeten worden in de werkwijze van de provincie. En dan niet alleen beleidsmatig, maar ook juridisch en organisatorisch. De onderzoeksvraag voor het onderzoek luidt: Zijn wij als bestuur en organisatie voorbereid op de implementatie van de kamerbrief Water en Bodem sturend? Wij zullen bezien in hoeverre dit gecombineerd zou kunnen worden met de resultaten van het 217a-onderzoek over de informatiehuishouding, zoals dat in 2023 is uitgevoerd en waarover wij u in de Jaarstukken 2023 rapporteren. Het onderzoek Water en Bodem sturend wordt in 2024 uitgevoerd en afgerond, waarbij voornamelijk sprake zal zijn van interviews, literatuurstudie en feitelijk documentenonderzoek. Wij rapporteren u daarover in de Jaarstukken 2024. De uitvoering en financiering daarvan vallen binnen de werkzaamheden van het team Audit & Control.

Duurzaamheid in opdracht van de Staten

Ook onze eigen organisatie gaat verder met haar opgaven voor verduurzaming.

Aan de hand van het Klimaatplan Interne Organisatie is de afgelopen jaren al veel bereikt om onze ambitie, 80% CO₂-reductie, 80% minder energie-inkopen en minimaal 75% afvalreductie in 2030 te halen.

Met name op verduurzamen van de eigen gebouwen het vervoer (elektrische auto's) en duurzamere verharding (asfalt) is veel bereikt. De volgende stappen vragen ook aanpassing van ons gedrag. Duurzaam reizen, energie besparen en afvalscheiding vragen niet alleen aandacht, maar soms ook andere keuzes in ons gedrag.

In 2024 wordt een vervolg gegeven aan de uitvoering van het Klimaatplan Interne Organisatie. Onderdeel hiervan is de verdere verduurzaming van enkele steunpunten (van de wegendistricten). Deze worden gasloos gemaakt nadat ze voorzien zijn van zonnepanelen en extra gevelisolatie. Verder is de verduurzaming (minder fossiele brandstoffen) van ons zakelijk verkeer (dienstreizen) een belangrijke opgave voor 2024.

Het Klimaatplan Interne Organisatie zal in 2024 worden geactualiseerd. Enerzijds om bij te sturen aan de hand van de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen/ innovaties en anderzijds op het coalitieakkoord.